

„თეოლოგიის უკეთესი წამყვანი საცდის ყოველთვის სახარებისაა. საცდის უნდა დაინახო, თუ ყოველთვის სწორია... ყოველი სახარებისთვის, ნებისმიერ შემთხვევაში ცოცხალი თუ სუნიანი დაძვლები, ნაწინა-ნაწინაოდ არის დაყოფილი, რად პოეტის და ანტიპოეტის ავტორიტატი იყოს.“

ხობის მოამბე

№8 (7133) 17 ივლისი, შაბათი, 2021 წელი. ფასი 0.70 ლარი.

სოხის მუნიციპალიტეტის ბაჭყალითი ორგანო

სოხის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სდროა

29 ივნისს, ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სდრომათა დარბაზში გაიმართა საკრებულოს მორიგი სხდომა, რომელსაც უძღვებოდა საკრებულოს თავმჯდომარე ედიშერ ჯობაძე.

სხდომას ესწრებოდნენ საკრებულოსა და მერიის ხელმძღვანელი პირები.

სხდომაზე განხილულია დღის წესრიგით გათვალისწინებული ოთხი საკითხი. მათ შორის, დადგენილების პროექტი:

„ხობის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“ ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2020 წლის 29 დეკემბრის №17 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე, რომელშიც მუნიციპალიტეტის მერიის სამსახურების წინადადების, პრიორიტეტებისა და გადაუდებელი აუცილებლობის გათვალისწინებით განხორციელდა სხვადასხვა სახის ცვლილებები.

სხდომაზე მომდევნო საკითხად განხილულია განკარგულების პროექტი „ხობის მუნიციპალიტეტის მერიამ არამუდმივი ამოცანების შესასრულებლად შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობის განსაზღვრასა და შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობის შეზღუდვიდან გამონაკლისის დაშვებაზე ხობის მუნიციპალიტეტის მერიისთვის თანხმობის მიცემის შესახებ“, რომლის თანახმადაც ხობის მუნიციპალიტეტის მერიის განმარტებით, მერიის შრომის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის ბაუშის უფლებების დაცვისა და მხარდაჭერის განყოფილების მუშაობის პროცესში გამოვლინდა ოჯახები, რომლებიც საჭიროებენ ფსიქოლოგის კონსულტაციასა და დახმარებას.

დღის წესრიგში დამდგარი არამუდმივი ამოცანის გადაჭრის მიზნით, აუცილებელი გახდა ხელშეკრულების საფუძველზე ფსიქოლოგის აყვანა. შრომითი ხელშეკრულებით ფსიქოლოგის აყვანის თაობაზე, კანონმდებლობის მოთხოვნის თანახმად, საკრებულოსგან მერიას მიეცა თანხმობა ხობის მუნიციპალიტეტის მერიამ არამუდმივი ამოცანების შესასრულებლად შრომითი ხელშეკრულებით ფსიქოლოგის აყვანის თაობაზე.

სხდომაზე ასევე განხილულია განკარგულების პროექტი „ხობის მუნიციპალიტეტში ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის რეგულირებისა და საგზაო ნიშნების განთავსების შესახებ“, რომლის თანახმადაც ხობის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ავტოსატრანსპორტო საშუალებათა უსაფრთხო გადაადგილების მიზნით, განთავსდება შემდეგი საგზაო ნიშნები:

ა) რუსთაველისა და წერეთლის ქუჩების კვეთაზე-საგზაო ნიშანი 1.7.2.-1.7.3. „მეორე ხარისხის გზისთან გადაკვეთა“ 2 ცალი (რუსთაველის ქუჩაზე) და საგზაო ნიშანი 2.3 „დაუთმე გზა“ წერეთლის ქუჩის მხარეს;

ბ) რუსთაველისა და ფოთის ქუჩების კვეთაზე-საგზაო ნიშანი 4.3. „წრიული მოძრაობა“ (სამივე კვეთასთან) და საგზაო ნიშანი 2.3. „დაუთმე გზა“ (ფოთის ქუჩის მხარეს);

გ) დავით აღმაშენებლის ქუჩისა და დავით აღმაშენებლის პირველი შესახვევის კვეთაზე-საგზაო ნიშანი 2.3. „დაუთმე გზა“ დავით

აღმაშენებლის პირველი შესახვევის მხარეს;

დ) დავით აღმაშენებლის ქუჩისა და დავით აღმაშენებლის მე-2 შესახვევის კვეთაზე-საგზაო ნიშანი 2.3. „დაუთმე გზა“ დავით აღმაშენებლის მე-2 შესახვევის მხარეს;

ე) ზ. გამსახურდიასა და 9 აპრილის ქუჩების კვეთაზე, ზ. გამსახურდიას ქუჩაზე მოეწიოს კვეთად მოსიარულეთა ზებრა გადასასვლელი, აღიჭურვოს სათანადო საგზაო ნიშნით;

ვ) 9 აპრილისა და ც. დადიანის ქუჩების კვეთაზე, 9 აპრილის ქუჩაზე მოეწიოს კვეთად მოსიარულეთა ზებრა გადასასვლელი, აღიჭურვოს სათანადო საგზაო ნიშნით;

ზ) მ. კოსტავას ქუჩაზე ლიბერთი ბანკის მიმდებარე მოეწიოს კვეთად მოსიარულეთა ზებრა გადასასვლელი, აღიჭურვოს სათანადო საგზაო ნიშნით;

თ) შარტავას ქუჩის დასაწყისში კვეთად მოსიარულეთა გადასასვლელის მოწყობა. ქუჩის მარჯვენა მხარეს; პარკირების საგზაო ნიშანი 7.4. „დგომის ადგილი“. დამატებითი ინფორმაციის დაფით 8.6.1. სავალ ნაწილზე დატანილიქნეს 30 მეტრის მანძილზე პარალელური პარკირების პორიზონტალური მონიშვნა;

ი) ზ. გამსახურდიას ქუჩის დასაწყისში 9 აპრილის ქუჩის მიმართულებით გზის მარცხენა მხარეს, საგზაო ნიშანი 7,4, „დგომის ადგილი“, დამატებითი ინფორმაციის დაფით 8.6.1. სავალ ნაწილზე დატანილიქნეს 50 მეტრის მანძილზე პარალელური პარკირების პორიზონტალური მონიშვნა;

კ) საჯიჯაო-ახალი ხობულის დამაკავშირებელ გზაზე ორივე მხარეს, საჯიჯაოსა და ახალი ხობულის ადმინისტრაციულ ერთეულში განთავსდეს საგზაო ნიშანი 3.12. ლერძზე დატვირთვის მასის შეზღუდვა.

სხდომაზე ბოლო საკითხად განხილეს განკარგულების პროექტი „ხობის მუნიციპალიტეტის სოციალურად დაუცველი და ეკონომიკურად შეჭირვებული მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და ხელშეწყობის 2021 წლის მუნიციპალური პროგრამის თანხის გაცემის წესის დამტკიცების შესახებ“ ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2020 წლის 29 დეკემბრის 35 განკარგულებაში ცვლილების შეტანის შესახებ“, რომლის თანახმადაც სოციალურად დაუცველი ოჯახების (რომლებიც რეგისტრირებული არიან მონაცემთა ერთიან ბაზაში, რომელთა სარეგისტრაციო ქულა არ აღემატება 100 ათას ქულას და რომელთა სახლები საჭიროებს სრულ ან ნაწილობრივ გადახურვას) სახურავის და გადასახურად საჭირო სხვა მასალის, ასევე ავარიულ მდგომარეობაში მყოფი სახლის გასამაგრიებლად, ცემენტის და ბლოკის შემენის მუხლში გამოყოფილი თანხა მომართვიანობიდან გამომდინარე, არასაკმარისი აღმოჩნდა და დამატებულიქნა 68000 ლარი. ეკონომიების ხარჯზე განხორციელდა საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ბიუჯეტის 3000 ლარით გაზრდა. საბოლოო ჯამში პროგრამის ბიუჯეტმა შეადგინა 587330 ლარი.

დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების განხილვის შემდეგ საკრებულოს სხდომა დასრულდა გამოცხადდა.

კოვიდ-19

ვაქსინაცია ინდივიდუალური უფლება და საყოველთაო პასუხისმგებლობა

კოვიდპანდემია მთელი მსოფლიოს ტკივილად იქცა, გამონაკლისი არც საქართველოა, რამაც დიდი გამოწვევების წინაშე დააყენა ჩვენი ქვეყნის მთავრობა, ჯანდაცვა, მოსახლეობა... მიუხედავად გატარებული ღონისძიებების და რეგულაციების განხორციელებისა, ვრცელდება ახალი შტამები, რაც ძალიან დასაფიქრებელია და მეტ სიფრთხილეს საჭიროებს.

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ეროვნული ცენტრის განცხადებით, კორონავირუსის წინააღმდეგ აცრა სავალდებულოა, საზოგადოებამ თუ მაღალი პასუხისმგებლობა არ გამოიჩინა და იმუნიზაციის პროცესში მასიურად არ ჩაერთო. კოვიდ პანდემია არ დასრულდება. ხობში მაისის თვიდან დაიწყო პანდემიის წინააღმდეგ აცრების იმუნიზაციის პროცესი, რომელიც მიმდინარეობს „ევექსის“ კლინიკაში. ამ საქმეს კოვიდკლინიკაში უძღვებიან გადამზადებული ოჯახის ექიმები მანანა (აზა)

საჯაია და ირმა ჯობაძე, მედლა ნინო ჩაგინავა. საბედნიეროდ, ხობში დასაწყისიდან დღემდე, იმუნიზაციის პროცესი ყოველგვარი გართულებების გარეშე მიმდინარეობს, რაც მათი დამსახურებაა. იმისათვის, რომ პანდემია ბოლოს დაბოლოს დამთავრდეს, ქვეყანამ ამოისუნთქოს, გაძლიერდეს ეკონომიკა, რომ ქვეყანა გადაურჩეს მეოთხე ტალღის აფეთქებას, რომელიც უკვე შეიძლება იქნას, დაიწყო კიდევ, საჭიროა საყოველთაო ვაქცინაცია მთელ ქვეყანაში. კოვიდ 19 ვაქცინაცია ინდივიდუალური უფლება და საყოველთაო პასუხისმგებლობაცაა.

ვულოყავი!

თბილისში გამართულ ევროპის ახალგაზრდული პირველობა განსაკუთრებით წარმატებული აღმოჩნდა ხობელი მოკრივეებისთვის: დემურ ქაჯაია ევროპის ჩემპიონი გახდა, თათია ბუკია ვერცხლის მედალოსანი.

ბატრონ კობა, გაეცანით გაზეთის მკითხველებს.

—დავიბადე 1975 წლის 22 ივნისს ხობის მუნიციპალიტეტის სოფელ პირველ მაისში, დედა—ზაირა იოსავა პროფესიით ბუღალტერი, წლების განმავ-

ნომრის სტუმარია კობა კობახიძე— მუნიციპალიტეტის კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრის დირექტორი

ორგანო ხობის არქივის დირექტორად.

2012 წლიდან 2020 წლამდე ვიყავი ხობის მუნიციპალიტეტის საფეხბურთო კლუბ „კოლხეთი“-ს დირექტორი.

2020 წლის იანვრიდან ვარ ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრის დირექტორი.

მინდობილი საქმისადმი სიყვარულმა და გულისხმიერმა დამოკიდებულებამ განაპირობა ჩემი სხვადასხვა ხელმძღვანე-

ლებითად ვაფასებ კლუბში ჩემი მოღვაწეობის პერიოდს.

რა არის ის ნიშანთვისება, რაც აუცილებელია ხელმძღვანელისთვის და რა არის თქვენთვის ყველაზე მთავარი?

—ხელმძღვანელი ვერ იქნება ყველა სფეროში კომპეტენტური, მას უნდა შეეძლოს პროფესიონალების მოსმენა და სწორი დასკვნების გამოტანა.

თქვენთვის უცხო სფეროს (კულტურა, სპორტი) ხელმძღვანელობა გიწევთ,

რომელთა პროფესიონალიზმზე და პასუხისმგებლობაზე მთლიანად დამოკიდებულია ცენტრის წარმატებები.

ამ დღეებში დაიწყო კულტურის სახლთან არსებული შემოქმედებითი ჯგუფის მიერ შექმნილი თოჯინების თეატრის სპექტაკლ „სამი მეგობარის“ გასვლითი ჩვენებები მუნიციპალიტეტის სოფლებში, რაც მაყურებელთა დიდ მოწონებას იმსახურებს. პანდემიის პერიოდში რა იყო ამ ჩვენების მიზანი?

—მინდა მადლობა გადავუხადო მთლიანად შემოქმედებით ჯგუფს იმ სიხარულისთვის, რასაც ისინი მოზარდ მაყურებელს ანიჭებენ. მუნიციპალიტეტის

დღიციებს, მშობლების, წინაბრების მიერ მოპოვებულს.

რას ნიშნავს თქვენთვის ოჯახი?

—ოჯახი არის წმინდა სალოცავი, რომელსაც გაფრთხილება სჭირდება.

როგორც ამბობენ, სიყვარული გადაარჩენს ქვეყნიერებას, რა არის თქვენთვის სიყვარული?

—ამ საკითხზე ჭაბუა ამირეჯიბის მოვიშველიებ—, დავუშვათ მოვიდა მტერი, გაგიტელა შენი მოდგმით ნაკარნახევი ცხოვრების წესი, შეგიგინა სარწმუნოება, ცხადია, ამ კაცს კლავ, მაგრამ იმიტომ კი არ კლავ, რომ გპულს, უპირველესად ყოვლისა, იმიტომ, რომ გაგიტელა, შეგიგინა, წაგართვა ის, რაც გიყვარდა. შენი წი-

პრიორიზაჰი—პასუხისმგებლობა და საქმის სიყვარული

ლობაში იყო შემნახველი სალაროს მოლარე.

მამა, შალვა კობახიძე, პროფესიით აგრონომი, მუშაობდა თორსის საბჭოთა მეურნეობაში ბრიგადირად, შემდგომში პირველი მაისის კოლმეურნეობაში აგრონომად, მთავარ აგრონომად და კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ.

ამავე სოფლის №1 საშუალო

თანამდებობაზე გადაყვანა.

არქივში ყოფნის პერიოდში მნიშვნელოვნად გაიზარდა საარქივო ფონდი. მოძიებულიქნა და უახლესი ისტორიის არქივს გადაეცა ხობის რაიონის მოსახლეობის (დაბადების, ნათლობის, გარდაცვალების) მეცხრამეტე და მეოცე საუკუნის პირველი ნახევრის საეკლესიო ჩანაწერების წიგნები.

მით უფრო პანდემიის პირობებში მოგიწიათ მუშაობა, შეაჯამეთ რა მდგომარეობაა კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრში დარგების მიხედვით?

—ჩემი მუშაობის დაწყება დამთხვა რთულ პერიოდს, პანდემიიდან გამომდინარე ცენტრი ვერ ახერხებს სრული დატვირთვით მუშაობას, მიუხედავად ამისა, გარკვეულ დარგებში გვაქვს წარმატებები. განსაკუთრებით აღსანიშნავია სპორტი.

გასულ და მიმდინარე წელს ჩვენი სპორტსკოლის აღზრდილებმა ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში, კრივიში მიაღწიეს წარმატებებს საქართველოს ჩემპიონატებში, ნაკრების შემადგენლობაში მსოფლიო და ევროპის პირველობებზე გვყავს ჩემპიონები და პრიზიორები. კულტურის დარგი პანდემიის გამო არსებული შეზღუდვებიდან გამომდინარე, პრაქტიკულად პარალიზებული იყო გასულ წელს. ხოლო მიმდინარე წელს ჩვენი მოცეკვავეები იმყოფებოდნენ ბათუმის საერთაშორისო ფესტივალზე, სადაც მოიპოვეს ფესტივალის გრანპრი და მიწვეულნი არიან უკრაინაში ანალოგიურ ფესტივალში მონაწილეობის მისაღებად. მიმდინარე წლიდან მუსიკალურ სკოლაში მოსწავლეებს არ უწევთ სწავლა უფასოა.

ყველა დარგში გეყოლებათ დასაყრდენი პიროვნებები, რას იტყვით მათზე, დარგის წარმატებები ხომ მათ მონდომებაზეა დამოკიდებული.

—ყველა დარგს ყავს მე-

სოფლებში გასვლითი ჩვენებებზე მონაწილეობას ღებულს თოჯინების თეატრთან ერთად ფოლკლორული ანსამბლი „კოლხეთი“, ცენტრთან არსებული ქორეოგრაფიული ფრეების აღსაზრდელები. აგვისტოს თვემდე ყველა სოფელში გაიმართება ჩვენებები. პანდემიის გამო ადამიანები ფსიქოლოგიურად დათრგუნული არიან და ცვდილობთ მათ გახალისებას.

თითქმის ყველა სოფელში აღნიშნავენ, რომ მსგავსი ღონისძიებები ათ ზოგიერთ შემთხვევაში 20 წლის განმავლობაში არ ჩატარებულა და გამოხატავენ მადლიერებას.

თქვენ, როგორც ხელმძღვანელი, რას ფიქრობთ, რა არის უპირველესი ცენტრში შემავალი დარგების წარმატებების მიღწევაში, რა არის თქვენთვის პრიორიტეტი?

—წარმატების საწინდარი ზოგადად პროფესიონალიზმი და მონდომებაა.

თქვენი დიდი ოჯახი გამორჩეულია კეთილსინდისიერებითა და პატიოსნებით. რა განაპირობებს ამას და ძნელია ასეთი ოჯახის შექმნა?

—რათქმა უნდა, ძნელია ყოველი ნაბიჯი გადადგა განსაკუთრებულად, მოზომილად, უნდა გაუფრთხილდე ოჯახის ტრა-

ნალმდებობა სიყვარულიდან იწყება, სიყვარულიდან მოდის მსხვერპლის გაღება, თავგანწირვა და ის ძღვევამოსილება წართმეულს რო დაგიბრუნებს“

რწმენა თუ მონდომება, რომელია მთავარი წარმატებების მიღწევაში?

—ურწმუნო ადამიანი წარმატებებს ვერ მიაღწევს. ალბათ ორივე ერთად.

თქვენი აუხდენელი ოცნება?

—ზოგადად მეოცნებე არ ვარ. დასახული მიზნის მისაღწევად შეიძლება წლები დამჭირდეს, მაგრამ აუცილებლად მივაღწევ.

როცა აუცილებლობა დადგება, რა პოზიციას დაიჭერთ, საქმე თუ მეგობრობა?

—რთული კითხვაა, მოდი ასე ვთქვათ, გააჩნია რა შემთხვევაში. ქვეყნისთვის სასიკეთო საქმესა და მეგობრობას შორის თუ ასარჩევი გახდა, ალბათ, საქმე. ზოგადად, მეგობრის გარეშე ადამიანი ცოდვია.

მესაუბრა მერი ლაზვილავა

სკოლის დამთავრების შემდეგ ჩავაბარე ქ. ქუთაისის ტექნიკური უნივერსიტეტის მსუბუქი და საფეიქრო მრეწველობის საინჟინრო ეკონომიურ ფაკულტეტზე, რომელიც დავაშთავრე 1998 წელს.

მყავს მეუღლე სოფიო ბერაია, პროფესიით ბიოლოგი და სამი შვილი.

ვიდრე ამ თანამდებობაზე დაინიშნებოდით საკმაო გზა გაიარეთ ხელმძღვანელ თანამდებობებზე, როგორ პასუხობდით ახალ-ახალ გამოწვევას?

—2007 წლის აგვისტოდან დავინიშნე საქართველოს ეროვნული არქივის ტერიტორიული

სოფელი

ბიის ადმინისტრაციული ერთეული მდებარეობს სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარის სობის მუნიციპალიტეტში, კოლხეთის დაბლობზე, მდინარე სობის მარცხენა სანაპიროზე. უმაღლესი წერტილი ზღვის დონიდან 209 მეტრია, ხოლო ყველაზე დაბალი 35-50 მეტრის სიმაღლეზეა, ქალაქ სობიდან დაშორებულია 6 კმ-ით.

ადმინისტრაციული ერთეული შედგება სამი სოფლისგან: ბია, ბია-საშონიო და ზემო ბია. ადმინისტრაციული ერთეულის ტერიტორია შეადგენს 1969 ჰექტარს. აქედან სახელმწიფო ტყის სექტორი 700 ჰექტარია. არასასოფლო მიწა 51 ჰექტარს შეადგენს. რეგისტრირებული სასოფლო-სამეურნეო მიწა-კერძო საკუთრება 315 ჰექტარია, ხოლო სახელმწიფო-803 ჰექტარს შეადგენს.

ბია მუნიციპალიტეტში ერთ-ერთი ულამაზესი სოფელია, იგი მდინარე სობისწყლის მარცხენი, ბორცვ-გორაკებზეა შეფენილი. ბიის, როგორც დასახლების ძირითად და საწყის ნაწილად უნდა მივიჩნიოთ დღევანდელი ზემო ბია.

ბიის ყველაზე მაღალ ბორცვზე (ზღვის დონიდან 206 მ.) წმინდა მთავარანგელოზის სახელობის ეკლესია დგას. ამ ბორცვს მოსახლეობა „ოხვამეფერდს“ უწოდებს. ბორცვის სამხრეთით გამოდის ანკარა ცივი წყარო, რომელსაც „ღარ-

ტორიაზე არაერთი ინფრასტრუქტურული პროექტი განხორციელდა. მათ შორის გამოსაყოფია სობი-საჯიჯაო-ლევიცი-სიჭინეს შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზის ბიის (5300მ.) მონაკვეთის სრული რეაბილიტაცია, სადაც დაიგო ასფალტობეტონის საფარი, მოეწყო რკინა-ბეტონის სანიაღვრე არხები და აშენდა ახალი მოსაცდელი. ასევე მოსახლეობისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია, რომ მდინარე სობისწყალზე, 240 მეტრის სიგრძის საფენმაველო ხიდი აიგო.

გარემონტდა და სრული

მიმდინარე წელს სოფლების მოსახლეობის გადაწყვეტილებით, სოფელ ბიაში „კიტი-აშნოხორის“ უბანში გარე განათება გაკეთდა. ბია-საშონიოში სასაფლაომდე მისასვლელი გზის განაპირას სანიაღვრე არხი გაკეთდა. ზემო ბიაში, გზის რთულ მონაკვეთზე რკინა-ბეტონის საფარი დაიგება. სოფელ

„მოსახლეობა მაღლიარია გაკეთებულით, თუმცა, გასაკეთებელიც ბევრია“

რეაბილიტაცია ჩაუტარდა ბიის საბავშვო ბაღს, ასევე ბიის საჯარო სკოლას, სადაც მოეწყო თანამედროვე სტანდარტების და შშმ პირებისთვის ადაპტირებული სველი წერტილი.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 5 აპრილის განკარგულების თანახმად, ჩვენს ადმინისტრაციულ ერთეულში მოსახლეობის გაზიფიცირების სა-

ბიასა და ბია-საშონიოს 24 საათის განმავლობაში მიეწოდება სასმელი წყალი, გარდა ცალკეული შემთხვევებისა, როდესაც ხდება ავარია, ზიანდება წყლის მილი, მწყობრიდან გადის წყალსაქაჩის ელექტროძრავი, ან დენი ითიშება.

გასულ წლებში სოფლის მეურნეობის, მათ შორის თხილისა და სიმინდის მოსავალს, რომელიც ჩვენი მოსახლეობის ძირითად შემოსავალს შეადგენს, დიდი ზარალი მიაყენა აზიურმა ფაროსანამ, თუმცა მთავრობის

ლულას“ ეძახიან. ლეგენდის მიხედვით, სწორედ წყაროს ბერძნული დასახელებიდან მომდინარეობს „ბია“ სოფლის სახელი.

ბიის ადმინისტრაციულ ერთეულში დღეისათვის მოსახლეობა 252 კომლია 752 მაცხოვრებლით. სოფელში რეგისტრირებულია 74 აფხაზეთიდან დევნილი პირი.

ადმინისტრაციულ ერთეულის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს სამშენებლო ინერტული მასალების მოპოვების 2 კარიერი, 1 საჯარო სკოლა, 1 საბავშვო ბაღი, სოფლის ამბულატორიის ოთახი, 4 წისკილი.

ბოლო სამი წლის (2018-2021 წწ.) განმავლობაში ადმინისტრაციული ერთეულის ტერი-

მუშაობები დაიწყო.

სოფელ ბიაში დასრულდა გაზსადენი მილებით ქუჩების დაქსელება და მოსახლეობის ჰიმ-კართან მრიცხველებისთვის კარადების დამონტაჟება, ხოლო ბია-საშონიოსა და ზემო ბიის მოსახლეობის გაზიფიცირებისთვის პროექტი მზად არის და სამუშაოების საწარმოებელი ტენდერია გამოცხადებული.

გასულ წელს სოფლის მხარდაჭერის პროგრამით, ბიის ცენტრთან მოეწყო სკვერი და რეაბილიტაცია ჩაუტარდა შინ-მოუსვლელთა მემორიალს.

ბია-საშონიოში „სათუთბერიძის“ უბნის გზის რთულ მონაკვეთზე, რკინა-ბეტონის საფარი დაიგო, ხოლო ზემო ბიის გზაზე 5 ლოკაციაზე მილხიდეები მოეწყო;

მიერ ბოლო წლებში გატარებულმა ეფექტურმა ღონისძიებებმა დიდი შედეგი გამოიღო და ფაროსანას პოპულაცია მინიმუმამდე შემცირდა, რაც გასული წლის თხილისა და სიმინდის უხვ მოსავალზე აისახა. იმედი გვაქვს, წელს უფრო კარგი შედეგი გვექნება.

მიუხედავად მრავალი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების და სხვადასხვა დარგში მიღწეული წარმატებებისა, როგორც ზოგადად ქვეყანაში, ასევე ჩვენს ადმინისტრაციულ ერთეულებში გა-

მოწვევად რჩება მოსახლეობის დასაქმება, სამუშაო ადგილების შექმნა.

ამ მხრივ კარგი იქნებოდა ჩვენთან არსებული გავლენიანი რეაბილიტაცია. სოფელში არსებული თერმული წყლების რესურსის გამოყენება სასათბურე მეურნეობისთვის. ბიას გოგირდოვანი წყლების ტერიტორიის ინფრასტრუქტურის მოწყობა და წყლის გამოყენება, რომელ-

საც დადებითი გავლენის მოხდენა შეუძლია ადამიანის ჯანმრთელობაზე, რაც უახლოეს წარსულში დადასტურებულია.

ჯერ კიდევ მოსაწესრიგებელია ადმინისტრაციული ერთეულის შიდა სასოფლო გზები, მიუხედავად იმისა, რომ ყოველწლიურად მიმდინარეობს გზების მოხრეშვა.

ასევე სპორტული მოედნების მოწყობა, სადაც ახალგაზრდებს შეუძლიათ ჯანსაღი ცხოვრების წესით ცხოვრება.

მოსახლეობა მაღლიარია გაკეთებული საქმეებით, თუმცა გასაკეთებელიც ბევრია. ჩვენი მთავრობის მხარდაჭერით, სობის მუნიციპალიტეტის საკრებულო და მერია კომპეტენციის და შესაძლებლობების ფარგლებში ყველაფერს აკეთებს იმისთვის, რომ მოსახლეობის საჭიროებოთ საკითხები დროულად იქნეს მოგვარებული.

ყოველდღიური კომუნიკაცია გვაქვს მერიის სხვადასხვა სამსახურებთან, საკრებულოს

მაჟორიტარ დეპუტატთან, ერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიასთან, შ.პ.ს. „ენერგოპროჯორჯისთან“ და სხვა დაწესებულებებთან.

პანდემიის პერიოდში სხვადასხვა აქტიურ საკითხებთან დაკავშირებით. მჭიდროდ ვთანამშრომლობთ „ჯანდაცვის ცენტრთან“-უბნის ექიმთან და ექთანთან.

მიმდინარე წელს ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები ტარდება. იმედია, ჩვენს ადმინისტრაციულ ერთეულში მცხოვრები ამომრჩეველი, როგორც ყოველთვის, ამჟამადაც აქტიურად მიიღებს მონაწილეობას არჩევნებში და მხარს დირსეულ კანდიდატს დაუჭერს.

...და ბოლოს მინდა, ჩემს თანასოფლელებს, მუნიციპალიტეტის მცხოვრებლებს და სრულიად საქართველოს თითოეულ მოქალაქეს ვუსურვო ჯანმრთელობა, ბედნიერება, სიხარული და წარმატებები.

მაღლობა თქვენს გაზეთს!

ბია შონია,
სობის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენელი ბიის ადმინისტრაციულ ერთეულში.

ვაჟა ფშაველა-160

უსაზარლესი მკვდარზედა, მით რომე სიცოცხლე უღვას სალის ყინულის ტახტზედა. არ ებრალება მოყვასი, მის წინ რომ აცვან ჯვარზედაო... „მთებიდან გამოყოლილი ღადარი“ პოეზიის არ აძლევდა მოსვენებას მის პოეტურ სულს და წყაროსავით მოედინებოდა მისი ოპტიმიზმითა და სამშობლოსადმი დიდი სიყვარულით გამთბარი... მისი ერთერთი გამორჩეული ლექსი, რომლითაც დაიწყო „გულს მოფონება“, იყო „ამირანი“, რომელიც მრავალმხრივ სიმბოლურ და ღრმა ჩანაფიქრს ატარებდა. მასში საკუთარი თავი იგულისხმება და საქართველოს მძიმე ცხოვრებაც... რაც მთავარია, ვაჟა „ხალხურ შემოქმედებაზე აღმოცენებულ, ფშაურ დიალექტით შეზავებულ“ მძლავრ

ტერატურა სარკეა ერის ცხოვრებისა, მაშინ კარგად მივხვდებით, რომ ასეთ დროებას მოაქვს მძაფრი ემოციები და მძაფრი შეგრძობები ცხოვრების ქარტეხილებისა... და მაინც, როგორი იყო ის ეპოქა, როცა ვაჟამ დაიგრგინა: „სამშობლოს არვის წავართმევთ, ჩვენს ნურვინ შეგვეცილება, თორემ ისეთ დღეს დავაყრიო, მკვდარსაც კი გაეცინება. არ მივცემთ სხვა საშობლოს ჩვენის ცოცხლის თავითა“-ო; საქართველოს დაკარგული ჰქონდა დამოუკიდებლობა და მეფის რუსეთის გუბერნიად იყო ქცეული. ცარისტული რუსეთი ვერაგ პოლიტიკას ეწეოდა კავკასიაში და განსაკუთრებით საქართველოში, რადგან ის კავკასიის ხალხთა თა-

რების მანძილზე ამ მსახურებისას და მისი სიტყვები ისმოდა სხვებისთვის, როგორც მოწოდება: „...დღევანდელს თითოეულის ჩვენგანის მოქმედებას უნდა მივყავდეთ, საცა საჭიროა ჩვენი მისვლა. თვითოეულის ჩვენგანის მოქმედება, მაშასადამე, ის გზა უნდა იყოს, რომელმაც რომში უნდა მივვიყვანოს. ეს რომი ჩვენი მომავალია და თუ რომში მისასვლელი გზით არ წავედით...რომს ავცდებით. სწორი გზა აწმყოა. ვინც აწმყოს კეთილსინდისიერად ემსახურება, იგი დიდებულ მომავალს ქმნის... მომავალიც იმისია, ვინც აწმყოს მიზანშეწონილად ემსახურებაო“.

თვის... ვაჟას კარგად ესმის, რომ ფუჭია თავისუფლება, თუ ადამიანს სიტყვის თავისუფლება არა აქვს, მან იცის სიტყვის ძალა და ისიც, თუ საითკენ უნდა მიმართოს ის და რისთვის, აკი ამბობს კიდევ: „მხოლოდ იმაში კი არ გამოინახტება თავისუფლება, რაც გნებავს ის ილაპარაკო, სწერო, აკეთო, -არა! უნდა ყოველს სიტყვას და მოქმედებას საერთო, საზოგადო ბედნიერება ედევას სარჩულად;“ ანუ სხვანაირად რომ ვთქვათ, „ხალხი ხალხზედა კლავდეს“... ხალხის გასაბედნიერებლად სიტყვა რომ აიღო, მისი ცხოვრებით უნდა იცხოვრო, მისი

მე-19 საუკუნის მე-2 ნახევარს, საქართველოს უღამაზეს კუთხეში იშვა ადამიანი, რომლის შესამოკლად ეპითეტები ზედმეტია და მის მრავალფეროვან და ღრმა ეროვნულობით გამსჭვალულ შემოქმედებას, დღემდე ინტერესი და დამფასებელი არ მოკლებია, თუმცა იყო დრო, როცა ამ დიდ პოეტსა და მწერალს, პუბლიცისტს, დრამატურგს, შემოქმედს ქართული ლიტერატურული კრიტიკის წარმომადგენლები ქარიშხალს ატეხდნენ თავს და არაერთგვაროვანი შეფასებებით გულს ტკენდნენ... ეს ვაჟა-ფშაველა იყო...

იგი სოფელ ჩარგალში 1861 წლის ზაფხულის ცხელ დღეს-14 ივლისს დაბადებულია, თვალზე ჩამოფარებული შავი, გრძელი თმებით. მასზე, აღფრთოვანებული მნახველები ამბობდნენ, რომ „დავლათიანი იქნებაო“, სახელიანიო. ეს პატარა ბიჭუნა ლუკა რაზიკაშვილი, იგივე ვაჟა-ფშაველა იყო, რომელსაც გამორჩეულობის ნიშანი დაბადებიდანვე დაჰყვა. დედამ კი, „რომელსაც ჯერ კიდევ გათხოვებამდე, წინასწარმეტყველური სიზმარი უნახავს, გრძობდა, რომ ზეცასთან წილნაყარი შეილი ჰყავდა და პატარაობიდანვე სერიოზული, დიდი საქვეყნო საქმეებისკენ მოწოდებით ზრდიდა. აღზრდით კი, როგორც თვითონ ვაჟა ამბობს, აღზარდა „დედამ, მამამ და ბუნებამ“.

14-15 წლისას „უკვე ბლომად“ ჰქონია თავისი ლექსები, რომლებიც პირველად ახალი თაობის ცნობილი მასწავლებლისთვის-ანტონ ფურცელაძისთვის უჩვენებია. მას შეუქია პატარა ლუკა, მაგრამ სათანადოდ მინც ვერ შეუფასებდა ცოტა „გულდაწვეტილი წამოსულა მისგან.“ ...წიგნებიც კი უჩუქნია, მაგრამ, ეტყობა „მისი მოპყრობა უფრო ვალის მოხდასავით იყო ახლგაზრდობის მიმართ და არა გულთან ჩაკვირება... ისეთი, როგორც ილიამ გამოიჩინა ვაჟას მიმართ“...

ვაჟა-ფშაველას ბავშობიდანვე სურდა კარგი სწავლა-განათლების მიღება. ჯერ თელავის სასულიერო სასწავლებელი, თბილისის სამოქალაქო სასწავლებელი, შემდეგ გორის საოსტატო სემინარია არ აკმაყოფილებდა მის გულისწადილს ცოდნის მისაღებად. წვალებით გაემართა პეტერბურგს და იურიდიულ ფაკულტეტზე ჩაირიცხა თავისუფალ მსმენელად, რომელიც ორიოდ წლის შემდეგ, უსახსრობის გამო მიატოვა. ისევ საქართველოში ჩამოვიდა. ბევრი უიმედობა და გულდაწვეტა გამოიარა. ერთ ლექსში გულცივობით მიღებული ტკივილი ასე გამოუხატავს: „მკვდარია უგრძობი კაცი

ვაჟას ფიქრიანი სათქმელი

და თავისებური ბრწყინვალეების მქონე ლექსებს წერდა სხვადასხვა ფსევდონიმით და ბოლოს შეჩერდა „ვაჟა-ფშაველა“-ზე, რომელიც მისთვის თუშ მეგობარს დიმიტრი ცისკარიშვილს შეუტქმევია. „ვაჟა“ კარგ ბიჭს, ვაჟკაცს ნიშნავდა მთაში და ეს სახელი, ამ გაგებით, მას, სწორედაც რომ შეეფერებოდა, რადგან ვაჟა-ფშაველა ცხოვრებაშიც ისეთივე გმირული სულისკვეთისაა ყოფილა, როგორც მისი ლიტერატურული გმირები ისახებიან ჩვენს თვალწინ. ერისა და ქვეყნის მოყვარული, იგი თავისი პოეტური კვერთხით ფშაველის ჯანსაღი მთებიდან გადმოადგინდა ზოგჯერ სიმღერას და ზოგჯერ გოდებას, კენსას, ვაჟკაცურ შემახილს, ამაყი „თაფნაჩქიანი“ მთის გულისტკივილს...

ვაჟას სიდიდის განსაზღვრისას მნიშვნელოვანია მისი პოეზიისა და პროზის ხაზგასმა, სადაც ახდენს ის თავისი

ვისუფლებების გასაღებს წარმოადგენდა. იღვენებოდა ქართული ენა, ნადგურდებოდა ქართული კულტურა, არ ტარდებოდა რეფორმები ქართველი გლეხობისთვის მოსარგებლად არული, სასამართლო, სამოქალაქო... მიუხედავად ბატონყმობის გაუქმებისა, სახეზე იყო ბატონყმობის ნაშთები, რომელიც მკვიდრდებოდა ბატონყმობა ახალი სახით „ღროებით ვალდებულებების“ სახელით, რაც ზრდიდა გლეხობის უკმაყოფილებას. თერგდალეულების ბრძოლის მიუხედავად, მეფის რუსეთი იღებდა ისეთ კანონებს, რომელიც ანგარიშს არ უწევდა მოსახლეობის არც წოდებრივ და არც კლასობრივ დაყოფას. იზღუდებოდა ქალაქის თვითმმართველობები თბილისში, გორში, ფოთში...

შეზღუდული იყო ინტელიგენცია... ლამ პეტერბურგში მოკლედ დროში მოასწრო იურისპრუდენციაში ღრმად ჩახედვა, ჩამოიტანა ლექციების ჩანაწერები, წიგნები და საქართველოში განაგრძობდა სწავლას. იგი ძალიან არ იშურებდა და ცდილობდა მართლმსაჯულების-მთის ადით-წესებისათვის, თავისი ქვეყნის კანონებისთვის რუსის „ზაკონების“ მისადაგებას და წერილების სახით საზოგადოებისთვის აზრის მიწოდებას. ასე იჩინა მისი დროის პრობლემებმა ვაჟას პუბლიცისტურ წერილებში თავი. ამიტომაც მნიშვნელოვანია ვაჟას წერილები, სადაც ნათლად ჩანს ქვეყანაზე მზრუნველი ლუკა რაზიკაშვილის საქვეყნო ფიქრობა არის...

ზოგი წერილი ვაჟას თითქოს ამ საუკუნისთვის დაუწერიაო, იმდენად აქტუალურ თემებს ეხება. მისი შეხედულებები ზნეობაზე, სოფლის დეჰქრი ცხოვრებაზე, ეთნოგრაფიაზე, თავისუფლებაზე, სოციალურ უთანასწორობაზე, ინტელიგენციის როლზე, განათლების აუცილებლობაზე, ძალიან საინტერესოა. პუბლიცისტიკა, როგორც ვაჟას შემოქმედებითი სამყარო, არის ერთი კუთხე მის ინტერესთა წრისა, რომელიც ძალიან ფართოდ გადმოგვიცემს დამოუკიდებლობის გზაზე საბრძოლველად გასული ერის დამოკიდებულებას სამშობლოსადმი, თავისუფლებისადმი... განმარტავს, რომ

...„თავისუფლება მოქმედებაა, განხორციელება ნებისა, აზრისა, გრძობისა და არა განსვენება, უქმად ყოფნა-წერდა ვაჟა-ფშაველა-თავისუფლება პიროვნებისა და ერისა ერთმანეთთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული. სადაც არაა პიროვნება თავისუფალი, იქ ერი დამონებულია და დამონებულ ერში, რა თქმა უნდა, პიროვნებაც მონაა, უთავისუფლო, სხვის ხელში სათამაშო ნივთი“-ასე ამბობდა დიდი პოეტი. პიროვნების თავისუფლებას ვაჟა-ფშაველამ მიუძღვნა თავისი შესანიშნავი პოემა „აღუდა ქეთელაური“, მაგრამ აქ მის ლიტერატურულ განხილვას არ შეუვადგები. მინდა გაგვიხაროთ ვაჟას, როგორც საზოგადო მოღვაწის, პუბლიცისტის ფიქრები და აზრები, თუ რას ფიქრობს ის ქვეყნის ბედნიერებისკენ მიმავალ გზაზე და როგორ უნდა წარმართოს ადამიანმა თავისი ცხოვრება ქვეყნის უკეთესი მომავლის-

ტკივილით უნდა იწოდებ და მისი სიყვარულით ჰკვებავდეს სულს. ასეთი სულისკვეთებით უნდა წარუძღვევს... ვაჟას აზრით, „...უღრეს უგუნურებას ჰშვებთან (ისინი, ვინც) ხალხის მონებად გადაქცევას ცდილობენ... ხალხსაც აფუჭებენ. დამონებული ერი მუდამ ბეჩაფია შინაურობაში

და რა თქმა უნდა ბეჩაფი და სუსტი გარეშე მტერთან საბრძოლველად“... „თავისუფალი უნდა იყოს არა რომელიმე ერთი წოდება, არამედ მთელი ერი“. სწორედ ეს თემა - მონობის მოშორების, პიროვნების თავისუფლებისა და ერის განთავისუფლების იდეა არის მთავარი საკითხი მე-19 საუკუნის საზოგადო მოღვაწეებისთვის და ვაჟას მთავარი საფიქრალიც, ამიტომაც ეძებს „კარგ მასს“, „კარგ კაცს“, რომელსაც სხვისი რგება შეუძლია, ეს არის „ჩემი ყოველდღიურის ფიქრიო“ წერს პუბლიცისტი. „კაი კაცის“ განმარტებაც „საჩხრეკიო“ ამბობს და ფილოსოფოს სპენსერს უწევს პაექრობას... კაი კაცების სახელები ისტორიას კი შემოუნახავს, შესანიშნავად იცის, რომ ოდესღაც „გულიც გვდება“, დირსულ შვილთა უთელავთ სამშობლოს მინდორშიბოა“, მაგრამ ეს მხოლოდ წარსულია, მას დღევანდელია აინტერესებს, დღეს კი ვერ ჰხედავს ვაჟკაცებს ომანანებს და „ცოცხალი მკვდრებთან ვსაუბრობ“-ო, აღნიშნავს, თუმც არ ტირის, რადგან „ვაჟკაცს არ ჰქვინის ცრემლის დევა ქეთითი დაცხურადა. მტერს ხმალი უნდა საფრთხულად, კვალზედ მიყოლა მგლურადა“-ო. მოქმედება სწავლია, საქმე... ვაჟას ესმის, რომ საფრთხულად ხმლის მოქმენი დღეს მხოლოდ ინტელიგენტი შეიძლება იყოს... ვაჟა-ფშაველა თავისი ძირითად პროფესიად პედაგოგობას მიიჩნევდა. მასწავლებლად მუშაობისას (ტოლათოფელში, დიდოინეთში...), კარგად მიხვდა ინტელიგენტის როლს ცხოვრებაში, მაგრამ უკმაყოფილოა იმის წევწუნის მოსწენით, თითქოს წიგნი უკვე დაბერდა და, თითქოს რაღაცა სენი სჭირს! ვაჟა ამ აზრს არ ურიგდება და მიმართავს ამის მთქმელთ საქართველებს ისეთი აკი ზნე

„მხოლოდ იმაში კი არ გამოინახტება თავისუფლება, რაც გნებავს ის ილაპარაკო, სწერო, აკეთო, -არა! უნდა ყოველს სიტყვას და მოქმედებას საერთო, საზოგადო ბედნიერება ედევას სარჩულად;“

მყარი მორალური პრინციპების, განსხვავებული მხატვრული სამყაროთი საკუთარი ხალხის სულიერი ცხოვრების გადმოცემას, მაგრამ მისი ცხოვრების ერთგვარი „სამოქმედო გეგმა“, ადამიანურად, მოქალაქეობრივად გადსაღებელი ნაბიჯები ჩანს მის პუბლიცისტკაში, რომელიც ზღვასავით დიდია და მღელვარე. ვაჟა-ფშაველას მე-19 მე-20 საუკუნეების მიჯნაზე მოუწია ცხოვრება. ჩვენთვის-მე-20 და 21-ე საუკუნეთა მიჯნაზე მცხოვრებთათვის, ვფიქრობ მეტად საინტერესოა კარგად დავაკვირდეთ, თუ როგორი ცხოვრებისეული პლატფორმებითა და შეხედულებებით ცხოვრობდნენ საუკუნეთა მიჯნაზე მცხოვრები ადამიანები და მით უფრო ისეთი დიდი ადამიანი, როგორიც იყო თავისი ქვეყნისთვის თავდადებული, ერის სულიერი ფსიქიკის გამომხატველი, ახალი ეთიკური პრინციპების წინ წამომწევი, დიდი ჰუმანისტური ვაჟა-ფშაველა, რომელსაც წელს დაბადებიდან 160 წელი უსრულდება. თითქმის კანონზომიერებაა ქვეყლი ის რეალობა, რომ საუკუნის დასასრული და ახალი საუკუნის დასაწყისი რევოლუციურ გარდაქმნათა პერიოდია ხოლმე მხატვრულ ლიტერატურაში და თუ იმას გაავითვალისწინებთ, რომ ლი-

(საკმარისი ქონებრივი ცენზის უქონლობის გამო...) ერთი სიტყვით, სახეზე იყო სოციალური ჩაგვრაც და ეროვნული ჩაგვრაც, რასაც თან სდევდა გლეხთა ამბოხებები საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებში. ამ როულ და მწლებლობით სავსე საუკუნეში ყოველი ქართველის ვალი იყო ებროლა საქართველოს ეროვნული და სოციალური დამოუკიდებლობისთვის. თერგდალეულთა დაუღალავი მოღვაწეობა სხვადასხვა მიმართულებით აშკარად ამხელდა რუსიფიკატორებს. დაუღალავი საქმიანობით ისინი (ცდილობდნენ რეფორმების გზით წაეყვანათ საქართველო ევროპისკენ. ისმოდა ერის მამის ილიას, აკაკის, დიმიტრი ყიფიანის, იაკობ გუგუბაშვილის, ნიკო ნიკოლაძის და სხვა საზოგადო მოღვაწეთა ხმები... ამ დიდ ადამიანთა ეპოქაში გაისმა ვაჟა-ფშაველას ღრმა ეროვნულ-სწრაფითა და თავისუფლებისკენ სწრაფებით სავსე სიტყვები, აზრები... სამშობლოს მსახურების თემა განსაკუთრებულია და ვაჟა-ფშაველა წერდებოდა „ფიქრები“ მკაფიოდ აყალიბებს იმ ეთიკურ ნორმებს, რომელსაც ის იცავდა მთელი ცხოვ-

ვაჟა ფშაველა-160

4

არაფერი გვჭირს, სხვა ერსაც არა შუკრიბოდეს, ან არა სჭირდეს, მაგრამ იმით არსებობს, სიცოცხლეს და ბედნიერ მომავალს არც ერთი ჭკვიანი ადამიანი არ უარყოფს... ერთი სიცოცხლის წყაროს უნდა დამოკიდებული ვიყოთ, თვისი ცხოვრებისთვის გამოსადეგი ვითარება შექმნას, რომელშიც ინტელიგენცია უნდა

...თავისუფლება პიროვნებისა და ერისა ერთმანეთთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული. სადაც არაა პიროვნება თავისუფალი, იმ ერი დამონებულია და დამონებულ ერში, რა თქმა უნდა, პიროვნებაც მონაა, უთავისუფლო, სხვის ხელში სათამაშო ნივთი“

დაეხმაროს. სწორედ მან უნდა შესძლოს ხალხის ნების გამოხატვისა და მოქმედებისკენ საზოგადოების აზრთა წარმართვა, რასაც ვერ ამჩნევს, ამიტომ თავის ერთერთ წერილში „ფიქრები“ (1901 წელი) კრიტიკულად უდგება მათ ქმედებებს და საყვედურს უყვება: „ამოდენა ვიწრომეტო, ვიღვანეთ და არა იქნა ქართველ ერს თვალები ვერ ავახილებინეთ... ცოტა შეეჩერდეთ და ჩვენსავ თავს დავეკითხოთ: მართლაც რა გავარიგეთ, რა გავაკეთოთ ქართველმა ინტელიგენციამ საქვეყნოდ, საერთოდ? თუ მე მკითხავთ, გულახდილად გეტყვით—არაფერი. ინტელიგენციამ ჯერ ის ვერ შევიძლია გვესწავლებიან ერისთვის, ხალხისთვის რომ მთელი „გულსაქარისტიანო არაა საქართველო“ ვერ ვასწავლეთ, რა არის, რასა ჰქვია მამული, სამშობლო... ვაჟა სწუხს, რომ ინტელიგენცია წიგნებს კი პეკეტდავს, მაგრამ მკითხველს კი ვერ იზიდავს, უწიგნურება კი ქვეყნის დამაქცევარია.

ვაჟა მთავარ პრობლემად უსახავს ინტელიგენციას სამოქმედო პროგრამისა და გეგმის უქონლობას და ხალხისგან შორს დგომას, ფიქრობს, რომ „თუ ჩვენს ხალხს, მის ცხოვრებას არ შევივებთ, არ გავიცნობთ კარგად, მანამდე ვერც საერთო მოქმედების პროგრამას შეიმუშავებს ინტელიგენცია... მანამდე არც მღურვას ქართველის ერის გულგრილობა და უდევრობის გამო ექნება დასასრული...“

ვაჟა-ფშაველას პესიმისტი ინტელიგენციის წამლად ცოდნით აღჭურვა მიაჩნია, ახლებური შეხედულებებით შეიარაღება და მოუწოდებს მათ, რო „ქართველობა, ერი, მდებარე ხალხი, რომელიც არის ჭკუმაღარი ძალა ჩვენის ქვეყნისა“, არ დაგვრჩეს „ლობეს გარეთ“ და რომ წოდებრივ განსხვავებებს დაუდლოთ დასასრული.

ვაჟა-ფშაველა სწუხს, რომ ხალხი და კონკრეტულად ინტელიგენცია გუგუფი „მომივიდა ფიქრად“—ის ძახილს მიჰყოფდა. ეს ფიქრები სურვილი და ნდობააო კაცთა, მაგრამ მათვე „ფიქრს უნარიც უნდა შესწევდეთ“ ქმნისა. ვაჟას მე-19 საუკუნის საზოგადოება არ მიაჩნია გამოვლიდებულად და ამიტომ ამბობს წერილში: „ცოტა რამ ჩვენის ცხოვრების ავ-კარგისა“, რომ „ჩვენი საზოგადოება ჯერ კარგა მანძილზე უკანა დგას დაწინაურებულ ერთა საზოგადოებაზე და იმდენად შეუძლიან იქ ყოველგვარმა რეგენმა აზრმა, რეგენმა კაცმა ინაგრადოსო“... უსაგნო „ფიქრისმოსულება ინტელიგენციამ მოიგონა ვითომდა ახალი აზრი: მეზობელ ერთან კეთილი განწყობილება ამ მეზობელ ერთან? ან როდის და ვის უფიქრია იმათი გაძევება საქართველოდამ ან გაყვლა?!“ „მე-

ზობლები ვართ, მეზობლები! ვერაფერი ერის აღმზრდელი აზრი გახლავთ. ეს იცით რასა ჰგავს? კაცსა სცემდე და იმას უყვიროდე ხელი არგაიქნო, ხელი არ გასძრა, ხუმრობა საქმე არ არის, მაღლიდამ ღმერთი ჰხედავს მტყუნასა და მართალსა... ამგვარის აზრების ქდაგებას არა უშავდა რა კიდევ, რომ ისეთის სხვიით არა ჰმოსავდენ, თით-

ქოს ქვეყნის წყლულთაწამალი მხოლოდ ეს არის და სხვა არარა, რომ მთელი ქვეყნის ფიქრს არ ამორებდნენ უმთავრესი აზრად, საგნიდამ და არ ცდენდნენ ამ ასკუბლი-დასკუბლის ცქერაში. ამ ვაჟაბატონებმა ჯერ ის უნდა იცოდნენ, რომ ერი შეერთებულად გენიოსია, იმას შეიძლება გარკვევით არ ესმოდეს თავისი მდგომარეობა, მაგრამ უეჭველია, რომ გრძობს კი“...

ვაჟა-ფშაველა სასულიერო წოდებების ხალხსაც მოიკითხავს და წერს: „რას აკეთებენ მღვდლები? სოფელი არ არის, მღვდელი არ იყოს და რა დასაჯერებელია, ნამდვილმა მოძღვარმა 5-6 მოწაფე ვერ შეიძინოს, ისე ვერ გამოავლინოს ისინი, რომ ჰქონდეთ წადილი წიგნის, გაზეთების კითხვისა, ქვეყნიერობისა რომ გაეგებოდეთ?! ჩვენ ამას ვერა ვხედავთ, ან კი საით დავინახავთ იმას, რაც არა სჩანს სადმე“—ო.

დათითოკაცებულა ქვეყანა, უნდობლობა სუფევს ირგვლივ და მინც ერის ერთიანობისთვის იძებს

სწორი გზა აფყრა. ვინც აფყროს კეთილ-სინდისიერად ემსახურება, იგი დიდებულ მოგავალს ქმნის... მოგავალიც იმისია, ვინც აფყროს მიზანშეწონილად ემსახურებაო“.

გზებს ვაჟა-ფშაველა, მისი გონება პატრიოტიზმითაა გამსჭვალული, მზრუნველობით... იცის, რომ ყოველ ნაფიქრს ვერ განახორციელებს, მაგრამ „მოვლენათა მიზეზის მიხედვით“ მაინც ეწევა, რადგან მას კეთილგონიერებისკენ მიჰყავს ადამიანი... სწორედ ამისთანა ფიქრების ბრალია კაცობრიობის წინსვლა: რკინისგზა, ტელეგრაფი, ტელეფონი, ფონოგრაფი და სხვა ათასი მანქანა, ადამიანის ფიქრისა და ცოდნის ნაყოფია“. თუ ადამიანი არ ეძებს მისი „ცხოვრების აკარგვის მიზეზს“, ის ვერ უშუქდის თავის დუხჭირ ცხოვრებას და მუდმივ „რადარის თვინაობს“ განცდაში წაიღებს დროს ისე, „დღეს რომ ვწყვეტ და კვრალავთ ძლიერს, როცა სუსტს ჩაგრავეს, როცა მდიდარი ღარიბს ატყავებს—როცა ერთი მეორეს ჩაგრავეს“...

ვაჟას უნდა შეეკრას საზოგადოება, ერი-ბერი, უმცროს-უფროსი და ერთად დგომით ამხილონ ისინი, ვინც „ეტანებთან სხვის ამაგს, სხვის ლუკმას“, წინ წამოწევს პრობლემებს, თუ როგორ ჰყვიან მამაპაპულ მიწებს მემამულენი, როგორი ცუდი თვალთუყურებენ ვაჭრობას და რომ ის მხოლოდ სომეხთა საქმე ჰგონიან, როგორ არ ზრუნავენ გლეხობაზე, მუშაზე, რომლის „გონებას სძინავს“, როგორ ვერ იცავენ საკუთრებას და ჰხედავს, რომ ყველივე ეს „უსწავლელობისა, ჩვენი სოფელურის ცხოვრებისა და... გუთნისა და მწყემსური ცხოვრების ბრალია“. ამიტომ ეძებს გზებს, რომ მის ქვეყანაში გა-

ნათლება, ცოდნა შევიდეს, რომ ყველა სოფელში თითო სასწავლებელი იყოს ექვს კლასიანი, ეროვნულ ნიდაგზე საგნების შესასწავლ განყოფილებით და კაკაკისაში ერთი სამიოდ უნივერსიტეტი“... „რომ ჩვენ ყურნალ-გაზეთებს ათობით კი არა, ათასობით ჰყავდეს ხელის მომწერლები და ჩვენი თეატრი მუდამ წარმოდგენის დროს მაყურებლებით იყოს სავსე“...

ვაჟა-ფშაველა პროგრესულად მოაზროვნეა, მას მარტო მთის კი არა, მთელი ქვეყნის სატკივარი ტკიოდა, აღელვებდა, ერის სატკივარი გამოაქვს სამსჯავროზე, მთელი ქვეყნის სატკივარს უნდა უწამლოს და შეაიარაღოს ხალხი ნათელი აზრებით. უსწავლელთ ცოდნის ძალა შესძინოს, რადგან იცის, რომ „ნასწავლი ხალხი სოფელსაც ქალაქად გარდაქმნის“, ყოველივე ამისთვის კი ხალხს, ერს შეგნება უნდა მიეცეს, შეგნება, რომელიც „ხმალია ამ წუთისოფლისთვის ბრძოლაში“.

ვაჟა-ფშაველა გულწრფელია მთელ თავის ფიქრებშიც, ქმედებებშიც... ის მართლაც მთელი ცხოვრება „ხმალს ლესავდა“, იყო 1905 წლის რევოლუციის მოლოდინში და სჯეროდა, რომ ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბრძოლის გამარჯვებას მოიტანდა... როგორც მწერალი გიგე ხორნაული აღნიშნავს, მართლაც ნაიალადარ ხარს დაემსგავსა, რქით მიწის მხხვერავს. აგულიანებდა, აფიცებდა ფშავესურებს, ომისა და ბრძოლისკენ მოუწოდებდა, რაზმავედა, მზადყოფნას ავალებდა... უნდოდა სინამდვილედ ექცია „ნაპირისში“ ნათქვამ-ნაფიქრალი, ეწადა ბერ ლუხუშად მოვლენოდა დამონებულ ქვეყანას“ თითქოს ახლოვდებოდა „საამური წამი“... მაგრამ დრომ შეაჩერა წინსვლა... მოკლეს ილა და ისტორია სხვა რელსებზე

გადავიდა... 1905 წელს დაწერა ვაჟამ „ხმალით მოქმედი სტატია“—კოსმოპოლიტიზმი და პატრიოტიზმი“ იმ ინტელიგენტთა წინააღმდეგ, ვინც იმანხდა, რომ „ეროვნულ საკითხზე ლაპარაკი ჩამორჩენილობაა“ და კოსმოპოლიტი უნდა იყო დღეს: „ზოგს ჰგონია, რომ ნამდვილი პატრიოტიზმი ეწინააღმდეგება კოსმოპოლიტიზმს, მაგრამ ეს შეცდომაა. ყოველი ნამდვილი პატრიოტი კოსმოპოლიტი იყო, როგორც ყოველი გონიერი კოსმოპოლიტი (და არა ჩვენებური) პატრიოტი. როგორ? ასე—რომელი ადამიანიც თავის ერს ემსახურება კეთილგონიერად და ცოდნისათვის თავის სამშობლო ადამაღლოს გონებრივ, ქონებრივ და სხეობრივ, ამით ის უმზადებს მთელს კაცობრიობას საუკეთესო წევრებს, საუკეთესო მეგობარს, ხელს უწყობს მთელი კაცობრიობის განვითარებას, კეთილდღეობას“... ამბობდა დიდი მოაზროვნე.

დაიხ, დიდა ვაჟას შემოქმედება, მისი საოცარი პოეზიითა და სულისშემძვრელი პროზით და დიდა მისი პუბლიცისტური ნამუშევრების არსი. მისი ცეცხლის ნაკვერცხლების შუქზე დაწერილი წერილები და ზოგადად აზრები, დღეს განახლებულ ელექტროსავით უნათებს გზას ქართველობას ნათელი აზრებით გონების გამოსავლიდებლად. ვაჟა-ფშაველამ საკუთარი შემოქმედებით გვირგვინი დაიდგა თავზე და ჩვენგან ფიზიკურად წასული, დღესაც ცდილობს თავისი ხალხის პატრიოტიზმით აღჭურვას და გვირგვინის ჩვენთვის მორგებას... **ნანა ბუკია.**

ნარჩაჩაბული სოხელაბი

თამთა ხარამიშვილი

ჰამბურგის უნივერსიტეტის წარმატებული კურსდამთავრებული

სობის მუნიციპალიტეტის მკვიდრი, წარმატებული ახალგაზრდა თამთა ხარამიშვილი ქალაქ ჰამბურგის ტექნიკურ და გამოყენებად მეცნიერებათა უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულია.

თამთასთვის გერმანიაში წასვლის მიზანი ევროპული განათლების მიღება და განვითარება იყო. 2013 წლიდან სწავლობდა ქალაქ ჰამბურგის ტექნიკურ და გამოყენებად მეცნიერებების უნივერსიტეტში, ლოჯისტიკის და ბიზნისის ფაკულტეტზე. სწავლის პარალელურად მუშაობდა და გამოცდილებასიღებდა სხვადასხვა მინორთულებით. უმუშაოა ისეთ ფირმაში, როგორცაა Deutsche Post-ის (2014-2015 წლებში) ლოჯისტიკის განყოფილებაში. 2015-2016 წლებში საქმიანობას ეწეოდა ფირმაში, რომლის სამეწარმეოსაქმიანობა დაკავშირებულია საქონლის და მომსახურების გაყიდვასთან—საბოლოო მომხმარებლებზე. მუშაობის პროცესში მონაწილეობას აქვს მიღებული ფრანკფურტის, დიუსელდორფის, ბერლინისა და ჰამბურგის საერთაშორისო სავაჭრო გამოფენებში.

თამთა პასუხისმგებელი იყო ხარის სხისკონტროლზე, კლიენტების მოზიდვაზე, კოლექციის დაგეგმვასა და მარკეტინგზე. სწავლის და მუშაობის პარალელურად იყო ჰამბურგის გამოყენებად მეცნიერებების უნივერსიტეტის არჩეული თვითმმართველობის წევრი. სპორტული, კულტურული, შემეცნებითი და გასართობი პროექტების და ღონისძიებების ორგანიზატორი.

2017 წელს კვალიფიკაციის ასამაღლებლად გაემგზავრა დიდ ბრიტანეთში, ლონდონში EF International Language Centres-ში. კურსის წარმატებით დასრულების შედეგად აცა მსოფლიოში აღიარებული Council of Europe Level სერთიფიკატი.

2017-2018 წლებში მუშაობდა ფირმაში B&P Bergmannpartners-ში, რომლი სიძირითადი საქმიანობა უძრავი ქონების მენეჯმენტი და საპორტფელეკაპიტალდაბანდებების, აქტივების პორტფელის სტრუქტურის დარეგულირება და ინვესტირებისთვის მიმზიდველი შეთავაზებების მომზადებაა.

სამუშაო გამოცდილება მიიღო ჰამბურგის საბალეტო სკოლაში ფინანსური და ბუღალტრული აღრიცხვის მიმართულებით. 2019 წელს მუშაობა დაიწყო Lufthansa Industry Solutions-ში. Lufthansa Industry Solutions არის Lufthansas დამოუკიდებელი შვილობილი კომპანია 2015 წლიდან, რომელიც მომხმარებლებს ინდუსტრიის, ტრანსპორტისა და-

ლოჯისტიკის, ენერჯეტიკის, ჯანდაცვის, IT სისტემების, ავიაციის, მედიისა და საგამომცემლო სექტორებისთვის გადაწყვეტილებებს სთავაზობს, როგორც Lufthansa Group-ის წევრებს, ასევე მსოფლიო მასშტაბის ფარგლებში. თამთა ინტერაქტიული მარკეტინგული სფეროში მუშაობდა და დაუგეგმავს დამონაწილეობა მიუღია არაერთ ღონისძიებაში: Forum Digitalisierung ჰამბურგსა და ფრანკფურტში, SAP Special, Artificial Intelligence, Patris Days 2019 ბერლინში.

2019-2020 წლებში მუშაობდა The Fontenay-ში, რომელიც საერთაშორისო The Leading Hotels of the World ჯგუფის წევრი სასტუმროა. სხვათაშორის, ამტიტულთ პირველი სასტუმრო ჰამბურგში. თამთა მუშაობდა ფინანსურ განყოფილებაში და მის მოვალეობაში შედიოდა ოპერატიული აღრიცხვის/ მონაცემების შეფასება და ასახვა, ფინანსური ანგარიშების მომზადება, ფულადი სახსრების მოძრაობის აღრიცხვა. ამ ოპერაციების შეჯამება, მათ შორის ბალანსი, რომელიც აღწერს კომპანიის ოპერაციულ მუშაობას განსაზღვრულ პერიოდში.

2020 წლიდან დღემდე დასაქმებულია NBBN-ში, ლონდონის MSI Global Alliance-ის წევრ კომპანიაში, რომელიც ეწევა მომსახურებას საგადასახადო, იურიდიულ და აუდიტის ხარისხის კონტროლის მიმართულებით. თამთა ეუფლება გერმანიის საგადასახადოს სისტემას, წლიური და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს. ასევე ევალება გერმანიის კომერციული კოდექსის (HGB) საფუძველზე წლიური ფინანსური ანგარიშგების და საგადასახადო დეკლარაციების მომზადება, კომპანიების ეკონომიკური ანალიზი და მარკეტინგის დადგენა სამართლებრივი კანონების და ნორმების გათვალისწინებით.

თამთა სწავლობს გერმანიის შრომის და სამოქალაქო კოდექსს.

ლევან ღვინჯილიას ბლოგიდან

კოვიდ-19

1

თუ რა არის კოვიდ ინფექცია, რა მდგომარეობაა სობის მუნიციპალიტეტში, როგორ მიმდინარეობს ვაქცინაცია, ვესაუბრეთ ოჯახის ექიმ მანანა (ანა) საჯაიას:

–2019 წლის მიწურულსა და 2020 წლის დასაწყისში აღმოჩენილი ახალი ვირუსული ინფექცია, რომელსაც განმარტოვების მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ მიენიჭა სახელწოდება ახალი კორონავირუსი.

კორონავირუსს ეს სახელი ეწოდა მისი აღნაგობის გამო. მას აქვს მომრგვალო, ოვალური ფორმა, ვირიონს აქვს სუპერკაფსიდი, რომლებშიც

საძლიერ არასახარბიელო გამოსავალი.

კოვიდის წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს სწორი დიაგნოსტიკა, რომელიც ხდება ე.წ. საბაზისო კვლევის, ასევე ლაბორატორიულ-რადიოლოგიურ მეთოდებზე დაფუძნებით. ლაბორატორიული კვლევებიდან „ოქროს სტანდარტი“ პოლიმერაზის ჯაჭვური რეაქცია „PCR“ და ე.წ. სწრაფი ტესტი-ანტიგენული ტესტირების მეთოდი.

პანდემიის შეჩერების ეფექტური საშუალებაა კოვიდსაწინააღმდეგო ვაქცინაცია. ის სწორი არჩევანია საკუთარი თავის, ოჯახის და საზოგადოების დასაცავად. ვაქცინაცია ამცირებს დაინფიცირების, ავადობის და სიკვდილიანობის რისკს, რომელიც რეკომენ-

ორე დოზის არ ჩატარების გადაწყვეტილებას იღებს ექიმი. იმუნიტეტის გამოქვეყნებას დრო სჭირდება, ის ხდება მეორე დოზის მიღებიდან 1-2 კვირაში.

ვაქცინაციას შესაძლოა ახლდეს გვერდითი მოვლენები, რაც ნორმალურია და მიანიშნებს, რომ თქვენი ორგანიზმი გამოიმუშავებს იმუნიტეტს. გვერდითი მოვლენები უმეტესწილად მსუბუქია (ტკივილი, კანის სიმწვანე, სიწითლე, შეშუპება, სისხლჩაქცევა ინექციის ადგილზე, მიაღვია, ართრალოგია, გულის რევის შეგრძობა, თავის ტკივილი, დაღლილობა, შემცივნება, ხველება, ღებინება, ინექციის ადგილის გამკვრივება. კიდევ ვიმეორებ ეს შესაძლოა განვითარდეს, შეიძლება არა. სერიოზული გვერდითი მოვლენების გამოვლენისთანავე უნდა დაუ-

ინფორმაცია კოვიდ-19-ის შესახებ

სობის მუნიციპალიტეტში კოვიდ-19-ის გავრცელების მხრივ უკანასკნელი თვეების სტატისტიკა ასეთია;

მატება დაიწყო 2021 წლის მარტის შუა რიცხვებიდან.

მარტის თვეში კოვიდ-19 დაუდასტურდა 59 პირს, აპრილში გვერდითა 199 დადასტურებული, მაისში 225 დადასტურებული, ივნისის თვეში 94 დადასტურებული შემთხვევა. ივლისის პირველ ნახევარში კი 31. უკვე შეიმჩნევა მატების ტენდენცია, ქვეყნის ემუქრება ძალიან რთული სიტუაცია, ჩვენი გათვლებით დიდი ალბათობაა დაიწყოს მეოთხე ტალღა. მიზეზი ამისა არის ის, რომ მოსახლეობამ მოადუნა ყურადღება, არ იკეთებენ პირბადეს დახურულ სივრცეში, ტრანსპორტში, ხალხმრავალ ადგილებში. მატება გამოწვეულია ასევე შეზღუდვების მოხსნით, იმატა საზღვარგარეთიდან შემოსული პირების მიერ ვირუსის შემოტანის შემთხვევებმა.

ქვეყანაში ბოლო დღეებში იზრდება ინფიცირებულთა რიცხვი, რაც მეტად საყურადღებოა.

გამოსავალი ასეთი მდგომარეობიდან არის შემდეგში:

18 წლის ზემოთ მოსახლეობამ უნდა ჩაიტაროს კოვიდ 19-ის საწინააღმდე-

გო აცრები.

უნდა გაფართოვდეს ტესტირება.

პირბადის ტარება და დაწესებული შეზღუდვების და რეკომენდაციების მკაცრი დაცვა თითოეული მოქალაქის მხრიდან.

ვირუსის წინააღმდეგ ბრძოლაში დიდი მნიშვნელობა აქვს კოვიდზე საეჭვიანო ან დადასტურებული ადამიანების მიერ თვითიზოლაციის წესების დაცვას 12 დღის განმავლობაში, რაც მკაცრად კონტროლდება სობის პოლიციის სამმართველოს და ჩვენი სამსახურის მიერ.

ქვეყნის მასშტაბით ამჟამად ხელმისაწვდომია შემდეგი ვაქცინები:

სინოვაკი, სინოფარმი, ფაიზერი, ასტრაზენეკა. 14 ივლისიდან დაიწყო აცრები ფაიზერზე და ასტრაზენეკაზე.

სობის ექვესის კლინიკაში შეფერხების დარეშე მიმდინარეობს სინოვაკით და სინოფარმით აცრები ამჟერად ცოცხალი რიგითაც.

სობის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის სახელით, თხოვნით მივმართავ მოსახლეობას აქტიურად ჩაერთონ ვაქცინაციის პროცესში. სობის ექვესის ამცრელი კაბინეტი მუშაობს ყოველდღე, შაბათ-კვირის გარდა, დღის 10 საათიდან საღამოს 6 საათამდე.

ვაქცინაცია ინფივიდუალური უფლება და საყოველთაო პასუხისმგებლობაა

მოთავსებულია გამონაზარდები და ჰგავს გვირგვინს.

ინფექციის პირველადი წყარო ვერჯერობით უცნობია. შესაძლოა იყოს დამურა, ხოლო შუალედური რგოლი პანკოლინი. დადასტურდა ადამიანიდან ადამიანზე გადაცემა. გადაცემა ხდება წვეთოვანი და კონტაქტური გზით. მგრძობიარეა ულტრაიისფერი და მაღალი ტემპერატურის მიმართ. გარემოში ძლებს მაქსიმუმ 9 დღე, 560 ცელსიუს ტემპერატურაზე ცოცხლობს 30 წუთი. ინაქტივირდება უნივერსალური სადეზინფექციო საშუალებებით. (ნატრიუმის ჰიპოქლორიდი, ეთანოლი, ქლოროფორმა და ქლორის შემცველი სხვა ნივთიერებები).

SARS-COV-2 მასპინძელ უჯრედებში აღწევს ცილის საშუალებით. ალვეოლებში, ინტესტინურ ეპითელიურ უჯრედებში (მაგ. კარდიომიოციტები, ღვიძლი, კუჭ-ნაწლავის ტრაქტი, საკვერცხე, პანკრეასი და ა.შ.), კლინიკური სიმპტომები: ცხელება 90 %, ხველა-75%, ქოშინი-62%, მიაღვია სისუსტე-44%, თავის ტკივილი-10%, თირკმლის ფუნქციის დაქვეითება-5%, დიარეა-3%.

კოვიდინფექცია შესაძლოა მიმდინარეობდეს მსუბუქი, საშუალო და მძიმე ფორმით. დაავადება პროგრესირებს სწრაფად ხანდაზმულ და ქრონიკული, თანმხლები დაავადებების მქონე პაციენტებში, ქიმიოთერაპიაზე, ბოლო 6 თვის განმავლობაში ოპერაციულ მკურნალობაზე მყოფი, ინკლუზიური ჩარევის შემთხვევაში, შე-

ღებულია იმ შემთხვევაშიც თუ დაავადება უკვე გადაიტანეთ.

ვაქცინაციის პარალელურად აუცილებელია განაგრძოთ ნიღბის ტარება, სულ მცირე ერთ მეტრიანი დისტანცია და ხელის ჰიგიენური დაცვა.

კოვიდ ვაქცინაცია უკვე დაინერგა 110-ზე მეტ ქვეყანაში და 280 მილიონ დოზაზე მეტი იქნა უკვე გაკეთებული. ვაქცინირების უმეტესობა ორ დოზიანია. აცრებს შორის ინტერვალი განსხვავებულია და აღწერილია თანმხლებ ანოტაციაში.

სრულყოფილი იმუნიზაციის მისაღწევად, აუცილებელია გააკეთოთ ორივე დოზა. პირველ დოზაზე გამოვლენილი შესაძლო გვერდითი მოვლენები არ წარმოადგენს მეორე დოზის მიღების უკუჩვენებას. მე-

კავშირდეთ ექიმს ან დარეკოთ 112-ზე.

ჩვენს რაიონში ვაქცინაცია ძირითადად მიმდინარეობს ჩინური წარმოების ვაქცინებით-სინოფარმი და სინოვაკი.

ვაქცინაცია დაიწყო და მიმდინარეობს ყოველდღე 10-დან 18 საათამდე. სულ ჩატარებულია სინოფარმის 538 და სინოვაკის 414 ვაქცინა.

საყოველთაო ვაქცინაციის დასაწყებად სობში 15 ივლისიდან ვაქცინაციის პროცესში ჩაერთო კიდევ 2 კლინიკა-შ.პ.ს. „პულსი“ და შ.პ.ს. „მკურნალი“, რომლებიც გარდა სამუშაო დღეებისა, მუშაობენ შაბათ-საც.

**ესაუბრა
ნანი კილასონია.**

**ჯუშუბარ ტურავა,
სობის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი
ჯანდაცვის ცენტრის დირექტორის
მოადგილე, ეპიდ-პროფილაქტიკოსი.**

ჩვენს მუნიციპალიტეტში

სულთანა

სოფლის სანიტოკონომ-საკონსულტაციო ცენტრი აკრედიტებს შეხვედრებს ფარმაცევტებს

მიმდინარე წლის 9 ივლისს საექსტენციო მომსახურების პრინციპით გაგრძელდა შეხვედრები ხობის მუნიციპალიტეტის სოფელ ახალ ხიბულაში ფერმერის თხილის ბაღში.

შეხვედრაზე ცენტრის სპეციალისტებმა დაინტერესებულ პირებს მიაწოდეს ინფორმაცია მიმდინარე სახელმწიფო და მუნიციპალური პროგრამების შესახებ.

ფერმერებში დიდი ინტერესი გამოიწვია გარემოს დაცვისა და სოფლის განვითარების 10 წლიანმა სამოქმედო გეგმამ.

შეხვედრები გაგრძელდება წინასწარ შედგენილი გრაფიკის მიხედვით და ხობის მუნიციპალიტეტის ყველა სოფელში გაიმართება.

განხილვა

კოლეჯ „ფაზისის“ სოფის (ნოჯინების) ფილიალში მიღება ცხადდება შემდეგ პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე:

- ფერმერთა /მეთევზეობა– IV საფეხური
- მსუბუქი ავტომობილის ძრავის შეკეთება–III საფეხური
- ელექტროობა– III საფეხური
- თმის მომსახურება–III საფეხური
- აგრომექანიზაცია–IV საფეხური
- მებაღეობა (ინტეგრირებული)–IV საფეხური

ფერმერი-მემცენარე (ინტეგრირებული)–IV საფეხური რეგისტრაცია შესაძლებელია, როგორც საგანმანათლებლო რესურსცენტრებსა და პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, ასევე ონლაინ (<https://vet.emis.ge/#/>).

პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე რეგისტრაცია 20 აგვისტოს ჩათვლით გაგრძელდება.

მომენტრე!.. (კლარა კილასონია)

მომენტრე, ტკივილამდე მომენტრე. მომენტრა შენი ღიმილი, სიცილი, ნახვა მომინდა შენი. ყოველთვის თან მდევს ჩემი ალექსანდრას დამშვიდობება შენთან. გახსოვს? ხელის აწევით, რომ დაგიძახა „კარგად დაიკო!“ ჩვენ რომ კლარიკოს გეძახდით, ალბათ მასაც ჩვენსავით უნდოდა წარმოეთქვა, ძალიან პატარა იყო მაშინ და თავისებურად დაგემშვიდობა.

ნეტავ შენც მოსწრებოდი შვილიშვილებს, ძალიან კარგი და საყვარელი ბებო იქნებოდი. რამდენ ლამაზ სიმღერას ასწავლიდი. შენი ხმის ჭირიმე, როგორ კარგად მღეროდი, ტკბილი გოგო იყავი და სიმღერაც ისეთივე ტკბილი გეხერხებოდა.

რა მალე გაილია წლები, რა მალე გაირბინა დრო. ასე მგონია, გუშინ განხე, მომენტრე, მიყვარხარ! ვწერ და ვტირი. შენს ყოველ მოგონებას ცრემლები ნამაჟს. ნეტავ ისე მომაფერებინა შენთვის. შენ შვილების, ქმრის, დების, ძმის, მათი შვილებისა და „კალიკობის“ ტკივილად და ცრემლებად იქეცი.

ძალიან, ძალიან გვიყვარხარ და გვტკივია უშენობა. მოსკოვიდან „კალიკობი“ რომ ჩამოვლენ, მაშინ როგორ მოიქცევი, ვაგლახ, რომ ვერ მოესიყვარულე შენეულად, ჩვენგან გამორჩეულად. მათ თანატოლად და სურვილების ამსრულებლად ვერ გადაიქცევი.

კლარა, ჩემო დაო, შენს საფლავთან მისული მუდამ გებოდიშები და გეკითხები, რატომ წახვედი ასე ნაადრევად ყველაზე უმცროსი.

დაო, ყვავილებისა და სილამაზის, სი-

სუფთავისა და ყოველგვარი სიკეთის მოყვარულს საფლავსაც და სახლში შენი ყვავილების ბაღს ყოველთვის გილამაზებენ ანზორი და შენი გიგა და გოგა, ნუნუ ხომ თან გადაგყვა. ვერა და ვერ შეეჩვია შენი ამ ქვეყნიდან წასვლას. რამაზი, დოდო, მე და მაყვალა ნუ იტყვი, გვტკივია უშენობა...

გაზაფხულის მოსვლა დამენანა უშენოდ. ძალიან გიყვარდა. ახლა ზაფხულია, პაპანაქება, როგორ დააკლდებათ შენს შვილებს, შენს ოჯახს შენეული „ნობათები“.

კლარიკო, საყვარელო, ჩემო ყოველმხრივ შემკობილო, კეთილო, ნიჭიერო, მოსიყვარულე, შვილებზე, ქმარზე გადაგებულ ადამიანო. გჯეროდეს, ისინი გესათუთებოდნენ მუდამყამს და ახლაც გესიყვარულებიან და სათუთად უვლიან შენს დატოვებულ თითოეულ ნივთსა თუ ყველაფერს, რასაც შენ შეხებიხარ, უპირველესად შენს საფლავს!..

ჩვენო დაო, ჩვენო ტკივილო! მშვიდობით!

ნანი კილასონია.

ვალთა (მზია) თოდუა-ზარანდია

ადრე დაქრევებულმა სიმწრით გამოზარდა სამი ობოლი ვაჟკაცი.

18 წლის წინათ, უმცროსი 34 წლის გოდერძი მიაბარა მიწას.

შეიმოსა ძაბებით, ცხოვრების სურვილი დაკარგა.

...შუახანს გადაცილებულმა ქალბატონმა საკუთარ თავში ძალა იპოვა, ქვრივად დარჩენილ, ახალგაზრდა რძალს ობლად დარჩენილი პატარების გაზრდაში გვერდით დაუდგა, ოჯახის დედაბობად ყოფნა ისევ განაგრძო. უფალმა გააძლიერა შრომობდა, მტკივან გულს შვილების, რძლების, შვილიშვილებისა და შვილთაშვილების არსებობა, მათი კარგად ყოფნა უხალისებდა. თითქოს ტკივილს მიეჩვიაო, მაგრამ თვალები ვერ ტყუოდნენ, ისევ სევდასა და ნალევლს აფრქვევდნენ.

...5 წლის წინათ კი ტკივილს ტკივილი დაემატა. სიკვდილი შემოეჩვიაო თითქოს, ხელახლა განიცადა ის ტანჯვა, რასაც შვილის გარდაცვალება ჰქვია. შუათანა ვაჟი, საოცრად თბილი და მოსიყვარულე, 51 წლის ზვიადი გამოეცალა ხელიდან. მასაც შვილები

დარჩა გასაზრდელი. „შვილმკვდარ დედებს უფალი აძლიერებს, ცოცხლად დარჩენილებისთვის უნდა იცხოვრონო“–იტყვიან...

...ისევ ეცადა, როგორც შეეძლო, თავი არ დაზოგა. უნდოდა ობოლი ბიჭების დაოჯახებას მოსწრებოდა... ეცოდებოდა უფროსი ვაჟი, რომელსაც სიკვდილმა უმცროსი ძმები წაართვა.

მიუხედავად დიდი ტკივილისა, არ გაბორბტებულა. დაკარგული შვილებისთვის გასაცემ სითბოს სხვათა მოყვრებაში ხარჯავდა... მაგრამ ვერ გაუძლო, ამდენი წლის ტანჯულ ცხოვრებას, ჯანმრთელობამ, მტკივანმა გულმა უმტყუნა და გაეცალა წუთისოფელს, მშვიდად დაიღო სამუდამო ბინა მონატრებულ შვილებთან.

უფალმა ნათელში გამოყოფოს, კარის მეზობელო, საყვარელო ქალბატონო! გემშვიდობებით!

არასდროს დაგივიწყებთ!

ჯულიმბა ლატარია

კლასიკური მუსიკის კონცერტი

ხობის ცენტრალურ პარკში, გია ყანჩელის სახელობის თბილისის ახალგაზრდული ორკესტრის მონაწილეობით, კლასიკური მუსიკის შემეცნებითი ლექცია-კონცერტი გაიმართა.

კონცერტი პროექტის „კლასიკური მუსიკის კონცერტები ალტერნატიულ სივრცეებში საქართველოს რეგიონებსა და დედაქალაქში“ ფარგლებში „კლასიკური მუსიკის დაცვის, განვითარებისა და პოპულარიზაციის ცენტრის“ ორგანიზებით და საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს მხარდაჭერითა და დაფინანსებით ჩატარდა.

კონცერტის მსვლელობისას თავად მუსიკოს-შემსრულებლებმა ისაუბრეს მუსიკაზე, მუსიკოსებზე, კომპოზიტორებზე, ეპოქაზე, ნაწარმოებებსა თუ ინსტრუმენტებზე. აღნიშნულ ღონისძიებას ინტერაქტიული, შემეცნებით-გასართობი ფორმა ჰქონდა.

პროექტის მიზანია საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები ახალგაზრდებისათვის კლასიკური მუსიკის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, კლასიკური მუსიკით ახალგაზრდა თაობის დაინტერესება და მოსმენის კულტურის განვითარება.

„აღლობა მათ, გაიფიქრადეს სხოვრება...“

იმე კავშირი ჰქონია. ბოლო ორმოცი წლის განმავლობაში, მისთვის ეს სახელი და გვარი რასაკვირველია ცნობილია...

ხამისქურის საბავშვო ბაღის ისტორია დიდი ხნის წინ დაიწყო. სკოლამდელი აღზრდის ამ დაწესებულებამ ნახევარი საუკუნის წინ გადაშალა დროის კალენდარზე პირველი ფურცელი და მას შემდეგ მრავალი თაობა გაუყენა ცოდნის დაუფლებისკენ მიმავალ გზას.

1984 წლიდან კი საბავშვო ბაღს სათავეში ჩაუდგა ქალბატონი ზაირა ანთია და 40 წელზე მეტია თავდაუზოგავად ხელმძღვანელობს მას.

საბავშვო ბავა-ბაღი რამდენი სითბო და სიყვარულია ამ სიტყვების უკან, რამდენი მოგონება, ეს ხომ პატარების განუმეორებელი, ჯადოსნური სამყარო თავისი „მოქმედი გმირებით“. ქალბატონი ზაირა გმირია, რადგან არ არის იოლი ოთხ ათეულ წელზე მეტი ღირსეულად ემსახურო თაობათა ცვლას.

„ადამიანებისთვის მცირეოდენი სიკეთის მოტანა შეუძელი და ვფიქრობ, მაღლიერიც ბევრი მყავს“ ეს სიტყვები ქალბატონ ზაირას ეკუთვნის. –სულით და ხორცილთა მშვენიერს, ბუნებით აქტიურს, ფუტკარივით მოფუსფუსეს, მაღალი ინტელექტითა და გონებრივი შესაძლებლობებით, მაღალი სულიერი და ზნეობრივი სისაბუქაით გამორჩეულს, საქმის ერთგულს.

ღიახ, ამ თვისებების გამო სარგებლობს ღვაწლმოსილი მუშაკი უდიდესი სიყვარულით, მას ყველა თაობის ადამიანი აფასებს. ყველა კრძალვით და მოწიწებით ეპყრობა, ყველას ეამაყება. არა ერთი მაღლობა და პატივისცემა დაუმსახურებია ადგილობრივი ხელისუფლების და საზოგადოების წარმომადგენლებისგან.

მართლაც თვალს სიამოვნებს და გულს ახარებს ხამისქურის საბავშვო ბაღის პატარა გოგო-ბიჭების ყრიაშული, სიხარულით, სიყვარულით სავსე მოცემი ტოვალეები. აქ შექმნილი გარემოთი ბედნიერი და გახარებული სახეები.

შენობა ტიპიურია, 50 ალსაზრდელზეა გათვლილი, სრულყოფილი ინფრასტრუქტურით და ტექნიკური აღჭურვილობით, ღია სივრცეებით, ფერადი საძინებლებით, სადაც ბავშვები თავს ლაღად გრძობენ. არაჩვეულებრივი განწყობა სუფევს ირგვლივ. ხშირად ტარდება საინტერესო ღონისძიებები, აქტივობები. შეიძლება ითქვას, რომ აქ ყველაფერი კეთდება იმისთვის, რომ ბავშვები მოამზადონ არა მარტო გონებრივად, არამედ ფიზიკურადაც.

მაღლობა ბაღის მთელ კოლექტივს იმისთვის, რომ შეთანხმებული მოქმედებით ერთ გუნდად შეკრულნი ყოველთვის ცდილობენ პატარებსა და მათ მშობლებს გაუმრავალფეროვნონ ღვაწლი და მათი კეთილი განწყობა სამშობლოს საკეთილდღეოდ გამოიყენონ.

„საქმეს შენამ წარმოგაჩინოსო“, მაგრამ რთულია, ერთ პატარა საგაზეთო სტატიაში შრომაში დაბრძნებული ცხოვრებისა და ბავშვებზე უზომოდ შეყვარებული ქალბატონის ღვაწლის ჩატევა, მაგრამ არ შეიძლება არ აღინიშნოს: წლების წინ მის მიერ დაწყებული საქმე წარმატებით გრძელდება. ქალბატონი ზაირა დღესაც ჩვეული ენერგიით განაგრძობს ფუსფუსს, თავს ევლება პატარებს და დღითიდღე აღამაზებს იქაურობას. გულანთებული რწმენით და კეთილი განწყობით.

როდესაც ქალბატონ ზაირას ვკითხე, რა არის თქვენთვის ეს ადგილი? მითხრა: –ალბათ ადგილი, სადაც სული-

ერ სიმშვიდეს ვპოულობ, სადაც ყველაფერი ბავშვების დიდი სიყვარულითაა გაცისკროვნებული. მათ გამიფერადეს ცხოვრება...

ნათქვამია: ადამიანის ერთგვარი სავიზიტო ბარათი ოჯახია, ამ მხრივაც გამორჩეულია ქალბატონი ზაირა. მართალია მეუღლე, ბატონი ენვერ ქირია, ადრე გარდაიცვალა, მაგრამ წლების განმავლობაში ერთად შექმნილი ქართული ტრადიციული ოჯახი მტკიცეა. ყველას უხარია მათ ოჯახთან ურთიერთობა, რომელიც ყოფიერების უდაბნოში ნამდვილი ოაზისივით ხასხასებს. ლექსი უთქვამს: „ბედნიერია ის, ვინც თავის სახლში ბედნიერიაო.“ ქალბატონი ზაირა წარმატებული შვილებით და შვილიშვილებით ხარობს. უფროსი შვილიშვილი უკრაინაში სამედიცინო ინსტიტუტის მეოთხე კურსის სტუდენტია, ორი სკოლის მოსწავლეა.

მართალია, მისი შვილები საზღვარგარეთ ცხოვრობენ მაგრამ, მათი არაჩვეულებრივი დედა მამისეულ კერას „აკაშკაშებს“. საიუბილეო საღამოზე, რომელიც მოკრძალებით გაიმართა, შვილებმა კურიერის საშუალებით ქალბატონ ზაირას სიურპრიზი მოუწყვეს და უღამაზე-სი ვარდების „ხეივანი“ გამოუგზავნეს საჩუქრად.

სიხარული, სულის მხნეობა არ მოგკლებოდეთ. დიდხანს გქონოდეთ ძალა, უნარი, ქალური სიმშვენიერე და გარემო პირობები, რათა აკეთოთ თქვენთვის საყვარელი საქმე...

დარწმუნებული ვარ, რომ ეს წაადგება არა მარტო თქვენს მშვენიერ ოჯახს, არამედ სრულიად საქართველოს.

მაღლი უფაღს, რომ ჩვენს გვერდით ხართ.

სიყვარულით
ნაირა ბერიაი.

ჩვენ ყველანი ბავშვობიდან მოვიღვართ... უთქვამს მწერალს და ამით ბევრი რამაა თქმული, ყველაზე მეტად კი ის, რომ ადრეულ ასაკში მიღებული შთაბეჭდილებები ცხოვლად აჩნდება ადამიანის გრძნობებს, რომელიც გვირისტდება ყრმის სულში და შემდეგ გადმოედინება.

ბავშვობის ღამაში წლების ათვლა საბავშვო ბავა-ბაღიდან იწყება, პიროვნების ჩამოყალიბების საძირკველიც აქედან იღებს სათავეს. საძირკველის სიმტკიცე კი იქ მომუშავე ადამიანებზეა დამოკიდებული, თუ როგორ აღზრდიან ისინი პატარებს, როგორ ჩაუნერგავენ მოზარდს სულსა და გულში ქვეყნისა და შრომის სიყვარულს, პატიოსნებასა და სათნოებას, სწრაფვას სიკეთისკენ, შემოქმედებითი აზროვნებისკენ...

ჩვენს მუნიციპალიტეტში ბევრი საინტერესო ადამიანი ცხოვრობს, რომლებიც ჩუმად, უხმაუროდ აკეთებენ თავიანთ საქმეს და თავიანთი ცხოვრებით საზოგადოებისთვის თვალსაჩინონი ხდებიან.

ეს ნარკვევი ერთ-ერთ მათგანს, ხამისქურის საბავშვო ბაღის მთავარ სპეციალისტს ზაირა ანთია-ქირიას ეძღვნება. ვისაც ამ საგანმანათლებლო დაწესებულებასთან რა-

ხობის მუნიციპალიტეტის ბავშვთა მოვლის ცენტრი
გამომცემელი: ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრი (ღირეშტორი კოზა კოზახიძე).
სარედაქციო კოლბი: მერი ლაგვილაია, ნანი კილასონია, ბეჟან ნადარაია, ირაკლი შონია, თამთა ბუკია, ნაირა ბერიაი, ჯუღიევა ლატარია (კომპიუტერული უზრუნველყოფა).
გაზეთი აეწყო და დაკაბადონდა ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრში.
ტელ: 599-50-40-57; 577 60-22-21.
ელ. ფოსტა: xobismoambe@mail.ru.
დაბეჭდა შ.პ.ს. გამომცემლობა „კოლორში“. თბილისი, რკინიგზის ჩიხი №20.
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. გაზეთში დაბეჭდილი მასალის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი.